

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
19 iulie 2023

Probă scrisă
ECONOMIE, EDUCAȚIE ANTREPRENORIALĂ, ECONOMIE APLICATĂ ȘI
EDUCAȚIE SOCIALĂ - EDUCAȚIE ECONOMICO-FINANCIARĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÊTEL **(60 punct)**

1. Kockázatmenedzsment alatt azoknak az eljárásoknak az összességét értjük, amelyeknek segítségével a vállalkozó egy nem kívánt esemény (kockázat) bekövetkeztének valószínűségi fokát és hatásait törekszik csökkenteni.

- A. Mutassa be a kockázatmenedzsment folyamatának három lépését (szakaszát)! **6 pont**
- B. Tudva, hogy *a vállalkozói szellem egyik sajátos megnyilvánulása a vállalkozás kezdeményezéséhez és működtetéséhez szükséges erőforrások felkutatása, azonosítása és mozgósítása*, magyarázza meg, hogy a vállalkozó rátermettsége miért képezi az ésszerű vállalkozói magatartás feltételét! **4 pont**
- C. Indokolja azt a nézetet, amely szerint *a kockázatok minimalizálása feltételezi a kockázatmenedzsmentnek a cég általános menedzsmentjébe való integrálását!* **5 pont**

2. Gazdasági szempontból fogyasztás alatt azt a tevékenységet értjük, melynek során a javakat a szükségletek kielégítésének céljából használjuk fel.

- A. Bizonyítsa be, a *fogyasztó, mint király* elvének alapján, hogy a fogyasztók szükségleteinek kielégítése olyan eszköz, amelynek segítségével a termelő, a termelési tényezők közül a tőke tulajdonosaként, eléri alapvető célkitűzését! **8 pont**
- B. Feltételezve, hogy a fogyasztó, mint gazdasági szereplő elérte a telítettségi küszöböt, de tovább folytatja a fogyasztást, állapítsa meg, hogy a határhasznosság hogyan változik, és nevezze meg azt a gazdasági fogalmat is, amelynek mérésére ez a gazdasági mutató az adott helyzetben szolgál! **4 pont**
- C. Szemléltesse egy koordináta-rendszerben az egyensúlyi ár és az egyensúlyi árnak megfelelő egyensúlyi mennyiség módosulását egy olyan jószág esetében, amelynek felhasználása valamely hagyományhoz kapcsolódik, a következő feltételekkel: a jószág kereslete rugalmatlan, a kínálata rugalmas, a közösségnek a hagyományok megőrzésére irányuló érdeklődése pedig elenyésző! **5 pont**

3. Egy cég, amely egy bizonyos mennyiségű jószágot termel és értékesít, az alkalmazottak hűségének megvalósítása céljából 2023-ban 20%-kal akarja növelni a bruttó nominálbért, úgy, hogy az árbevételhez viszonyított profitráta maradjon ugyanakkora és ne változzon az alkalmazottak száma sem. Mivel a piaci kereslet 4%-kal csökken, a cég 2023-ban nem fog többet termelni, mint a kereslet, megemeli az eladási árat, hogy elérhesse kitűzött célját, figyelembe véve, hogy a kereslet ár rugalmassági együtthatója 0,4. Az előző évben a cég 2 p.e./db. egységnyi profitot valósított meg, a havi munkabéreköltség 25.000 p.e. volt, az állótőke beszerzési értéke, amelyet 60 hónap alatt amortizál, 1.000.000 p.e., az anyagi költség az összköltség 2/3-át tette ki, a fajlagos fogyasztás pedig 8 p.e./db volt.

A cég épületeinek fenntartásával járó üzemanyag- és energiakiadás mindkét évben elhanyagolható összeg.

Határozza meg, levezetve a számításokat és tisztázva a számítási képletekben használt rövidítéseket:

- a) a cég jövedelmezőségi rátáját 2022-ben (az eredményt kerekítse a legközelebbi egész számra!);
- b) a cég által termelt árumennyiséget 2023-ban;
- c) az X termék eladási árát 2023-ban;
- d) az elfogyasztott forgótőke értékének százalékos csökkenését a 2022-2023 időszakban!

28 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

A VIII. osztályos TÁRSADALMI NEVELÉS – GAZDASÁGI-PÉNZÜGYI NEVELÉS tanterv – többek között – a következő sajátos kompetenciák fejlesztését tűzi ki célul:

1.1. *Utilizarea corectă a termenilor specifici educației economico-financiare cu referire la fapte/ evenimente economico-financiare*

1.2. *Asumarea calității de consumator avizat de bunuri și servicii, de servicii financiare, care își exercită drepturile și responsabilitățile*

A tanterv a következő információkat is tartalmazza:

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
Cetățenia, dimensiunea economică	Consumatorul <ul style="list-style-type: none"> ▪ Calitatea de consumator de bunuri și servicii; calitatea de consumator de servicii financiare ▪ Drepturi și responsabilități ale consumatorului. Protecția consumatorului

Dolgozzon ki egy összegző-lezáró feladatlapot, amellyel felméri, hogy *A polgárság gazdasági vetületei* tanulási egység során mennyire sikerült kialakítani/fejleszteni az 1.1 és 1.2. sajátos kompetenciákat, a következőképpen:

- fogalmazzon meg két tanulási tevékenységet, az adott kompetenciáknak megfelelően;
- dolgozza ki a feladatlap tudásmátrixát, amelyben megfelelteti a sajátos kompetenciákat és a tanult tartalmakat;
- nevezzen meg három kognitív szintet, amelyet felmér a feladatlap;
- fogalmazzon meg három objektív feladatot (két különböző típusút), amely a bemutatott tanulási tevékenységeket is hasznosítja, tudva, hogy a feladatlap írásbeli, kölcsönös tanulói értékelési eszközként kerül felhasználásra;
- szabja meg a feladatlap kidolgozására szánt időt;
- dolgozza ki a feladatlap megoldási és értékelési kulcsát, amelyben 1 pontot ér a megjelenés!